

2. Войтенко Т., Вороная Н. Усе про облік витрат на виробничому підприємстві [текст]: навч. посібн. / [Т. Войтенко, Н. Вороная]. – Харків: Фактор, 2005. – 266с.

3. Управлінський облік [текст]: підруч. / [І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко]. – Київ: ЦУЛ, 2012.- 792с.

УДК 657.471

ВСТАНОВЛЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ТОЧОК ОБЛІКУ ВИТРАТ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ СИРУ ДОМАШНЬОГО

О.А.Колібаба

*ЛНУ імені Івана.Франка, вул.Університетська, 1, м.Львів, 79000,
e-mail: O.Kolibaba@i.ua*

Вступ. На кожному виробничому підприємстві присутні витрати. Якщо випуск продукції даного підприємства можна поділити на певні етапи, доцільним є застосування методу контрольних точок витрат. Він базується на розподілі витрат життєвого циклу продукту за процесами і здійсненні точкового контролю на кожному з них [1, с.265].

Текст доповіді. Під точками контролю розуміємо етапи виробничого процесу, на яких можливе проведення контролю і які мають важливе значення для того, щоб запобігти виникненню або мінімізувати до прийняттого рівня ризик виходу за критичні межі виробничих витрат [2, с.173]. Для правильного встановлення точок потрібне: чітке визначення етапів процесу управління витратами, розроблені методи оцінки ефективності заходів щодо управління витратами та вибір інструментів управління витратами.

Розглянемо процес виробництва домашнього сиру (рис.1):

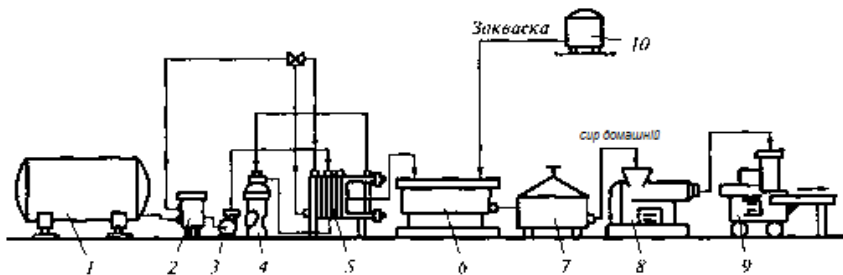

Рисунок 1 – Технологічна схема виробництва сиру домашнього

1- смінь для зберігання; 2-балансувальний бачок; 3-насос; 4-секція рекуперації; 5-пастеризаційно-охолоджувальна установка; 6-сирні ванни; 7-прес-візок; 8-двухциліндровий охолоджувач; 9-фасувальна машина; 10-заквасочник.

Джерело: [3].

Процес встановлення контрольних точок щодо моніторингу за виробничими витратами полягає у визначення етапів (операцій) технологічного процесу, в яких треба мінімізувати негативний вплив

чинників особливої уваги, можливість їх появи та при необхідності забезпечити позитивний вплив чинника. Під “етапом (операцією)” розуміємо будь-яку стадію життєвого циклу харчових продуктів (рис.2).

Контрольні точки	КТ закупівлі	КТ переробки	КТ пакування	КТ зберігання
Операції контрольних точок	Приймання сировини та її підготовка до виробництва	Виробництво продукту	Фасування продуктів в тару	Зберігання готової продукції
Витрати контрольних точок	Матеріальні витрати (основна сировина)		Тара, етикетки	
	З/п і відрахування на соціальні заходи працівників	З/п і відрахування на соціальні заходи виробничих працівників	З/п і відрахування на соціальні заходи пакувальників	З/п і відрахування на соціальні заходи комірників
	Витрати енергії на технологічні цілі	Витрати енергії на технологічні цілі	Витрати енергії на технологічні цілі	Витрати енергії на технологічні цілі
	Витрати, пов'язані з експлуатацією машин та обладнання	Витрати, пов'язані з експлуатацією машин та обладнання	Витрати, пов'язані з експлуатацією машин та обладнання	Витрати, пов'язані з експлуатацією машин та обладнання
	Загальновиробничі витрати	Загальновиробничі витрати	Загальновиробничі витрати	Загальновиробничі витрати

Рисунок 2 – Види витрат у контрольних точках

Висновки. Суб'єкт впливу отримує значний вплив динамічності контролю, управляючи виробничими витратами в системі. Метод контрольних точок дозволяє візуалізувати дані для адміністрації з метою подальшого прийняття рішень. Для підприємств молочної галузі, сировина яких має тенденцію до сезонних коливань цін, потреба у контролі є завданням унеможливлення збитків.

Список використаних джерел.

1. Ковалюк О.М. Контроль витрат на виробництво молочної продукції в системі управлінського обліку в Україні / О.М.Ковалюк, О.А.Колібаба // Вісник національного університету “Львівська Політехніка” – Львів: Видавництво Львівської політехніки. – 2014. – №794. – с.263-267.

2. Колібаба О.А. Критичні точки контролю виробничих витрат молокопродукції / О.А.Колібаба // Вісник Тернопільського національного економічного університету. Наук. журнал – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – С.172-179.

3. Технологическая линия производства творога. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.znaytovar.ru/s/Technologicheskaya liniya_proizvod4.html.

УДК 657.4

MANAGERIAL ACCOUNTING OF TRANSACTION COSTS

T.Y. Kotskulich, S.V. Khoma

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, 76019, Ivano-Frankivsk city, Karpatska str., 15, e-mail: kotskulich.tania@yandex.ru

Transaction costs concepts are often discussed in economic circle of scientists as their specific weight is constantly growing. Still the problem of transaction costs accounting organization has been raised rarely. It is primarily connected with none regulated Ukrainian and foreign legislative sources, and also with not evidential nature of transaction costs.

Theoretical and methodological elements of transaction costs accounting have been considered in works of following Ukrainian and foreign scientists: Goncharova N.O., Zamazyi O.V., Kireytshev G.G., Kostyrko I.G., Litvinenko V.S., Matveeva O.L., Ocheretko L.M., Pangenska I.G., Sapozhnikova N.G., Shygun M.M., Ushchak G.M. etc. In their works we can see the possible ways of solving mentioned problems, but mainly they are quite expositive and were not completely disclosed.

Despite the rising necessity of transaction costs management in order to increase the enterprises competitiveness, this item of costs is still not separated as an accounting object. At the same time in the items 99-101 of IAS 1 there is a demand to present information about costs in such way: “an entity shall present an analysis of expenses recognised in profit or loss using a classification based on either their nature or their function within the entity, whichever provides information that is reliable and more relevant. Entities are encouraged to present the analysis in paragraph 99 in the statement of comprehensive income or in the separate statement of comprehensive income (if presented)” [1].

In managerial accounting sphere we can see the same situation: the scientists also don't separate the transaction costs as an accounting object but they don't deny their existence [2, c. 37]. At the same time the instruments of managerial accounting could present the information for management about so-called hidden transaction costs which are quite essential at the Ukrainian enterprises. Besides, there is need to present the information about alternative costs (lost profits).

So, it is evidently that there is need to work out the methodical and organizational items concerning transaction costs accounting which would correspond to demands of both inner and out user of accounting information.

NAS 16 “Costs” (item 7) determines the rules of period costs recognizing [3]. We should notice that the most of transaction costs according to their economical sense are period costs, but some of the manufacturing overheads can also have the features of the transaction costs. Besides, we should consider that transaction costs could be included to the primary value of the non-current assets and stocks, and as consequence to the product costs during consumption of these sources.